

בתבונה

המפתחות להצלחה בלימוד הגמרא

גיליון מספר

48

גיליון זה יוצא לאור ע"י
מרכז תבונות
מסוגלים להצליח בגמרא

דרכי יצירת קשר

מערכת טלפונית ותכנים:
0733-478-474

כתובת דוא"ל (חדש):

mt0733478474@gmail.com

קו להתייעצות בלבד:

054-847-0581

בימים א-ה בין 20:00-21:00

ניתן להירשם לקבלת הגיליון
וחומרים נוספים וכן לבקשת
ייעוץ והדרכה או להזמנת
הרצאות וימי עיון ע"י שליחת
הודעה בדוא"ל.

להשגת הגיליון:

תמונת המערכת - לכתובת דוא"ל - טלפון - כתובת - כתובת דוא"ל - כתובת דוא"ל - כתובת דוא"ל

בתבונות ינחני

הרב אביאל אברהם טוויל | יו"ר המרכז

איך קונים 'ידיעה' בתורה?

עם ישראל היה במצרים בגלות מאתים ועשר שנים, הקושי מתחזק מיום ליום ועד מהרה עולה זעקתם אל האלוקים בחינה ובבקשה שיציל אותם מידי המצרים הרשעים. הקב"ה כתגובה לבקשתם, פונה למשה רבינו ואומר את הדברים הבאים (שמות ג, ז): **"וַיֹּאמֶר ה' רְאֵה רְאִיתִי אֶת עֲנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת צַעֲקָתָם שְׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נִגְשָׁיו פִּי יַדְעֹתִי אֶת מִכְאָבָיו"**.

אם נתבונן במבנה הפסוק נראה דבר מדהים: בפסוק זה מובאים שלושה שלבים בהן פעל הקב"ה בהכנת הגאולה לבניו: השלב הראשון הוא - **ראיה**, השלב השני הוא - **שמיעה** שלבסוף הובילו לשלב השלישי - **ידיעה**, וממילא הגיעה הגאולה.

ובעצם היסוד הזה שהקב"ה לימד אותנו בשלושת השלבים הללו, הוא קו מנחה, אותו הטביע הקב"ה בטבע העולם. **ידיעה הינה תולדה של ראיה ושמיעה**. זה היסוד.

מהי ידיעה? ומה ההבדל בינה לבין הבנה?

קחו דוגמא מעניינת. מקרה א' - בחור מתקבל לשיבה, הוא מבין שיהיה לו קשיים ושיהיה מוטל עליו להתמודד עמהם. מקרה ב' - בחור מתקבל לשיבה, והוא יודע שהוא יתקל עם קשיים, ושהוא יאלץ להתמודד עמהם. מה ההבדל בין המקרים?

תשובה: ההרגשה. תנסו לחשוב מה השתנה בהרגשה של הבחור בין שתי המקרים.

עלינו להבין יסוד חשוב: הבנה - טובה ככל שתהיה, עדיין היא משהו חיצוני שמחוץ לאדם. בחור מבין גמרא, זה מצויין. לעומת זאת ידיעה - היא חלק מהאדם עצמו. ההבדל בין מבין גמרא לבין יודע גמרא, זה עולם ומלואו. ידיעה היא הפסגה אליה אנו שואפים להגיע בלימוד התורה.

הרעיון הזה שייך בכל מושג של 'ידיעה'. ולא משנה מי הוא האדם. ניתן לראות כקו מקביל, להבדיל כמובן, את הבניית הידיעה אצל בלעם, וכעדות שהעיד בעצמו (במדבר כד, טו-טז): **"וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר נֶאֱמַר בְּלַעַם בְּנוֹ בְּעֹר וְנֶאֱמַר הִגְבַּר שְׁתֵּם הָעֵינִי. נֶאֱמַר שְׁמַע אֲמָרִי אֶל יַדְעֵת דַּעַת עֲלִיּוֹן וגו'".** ראיה - שתום עין שהוא פתוח העין (רבינו בחיי שם ג). שמיעה - שומע אמרי אל, וממילא השלב הבא 'ידיעה' - יודע דעת עליון.

ולא בכדי. הקב"ה ברא את העולם במתכונת ייחודית, בה האדם נחן בשתי ערוצי קלט משמעותיים שנועדו ליצור גשר בין האדם ובין העולם מסביב - והם: העיניים והאוזניים.

וכבר אמרו חז"ל (נדרים סד, ב): **"ארבעה חשובין כמת... וסומא - דכתיב: במחשכים הושיבני כמתי עולם"**. וכן אמרו חז"ל (בבא קמא פה, ב): **"חירשו - נותן לו דמי כולו"**. והסיבה בשניהם היא, כי כששני הערוצים הללו מתבטלים - מתבטל הקשר של האדם עם העולם.

זהו כוחה של הראיה כשמצטרפת היא אל השמיעה. יש בכוחה להפוך הבנה סתמית ל'**ידיעה**' - לחלק ממהותו של הלומד.

נאמץ כלים אלו בכל שיעור, נשתמש בשני ערוצי הקלט ששתל בנו הקב"ה ורק כך נזכה בעזרת ה' לידיעה אמיתית בתורה הקדושה.

מרכז תבונות - מסוגלים להצליח בגמרא הינו מרכז ייחודי המטפל בקשיי למידה בלימוד הגמרא. שיטת האבחון המקיף של המרכז מבוססת על מודל שבעה מנגוני למידה בהם כל לומד חייב לעבור בכדי להצליח - תוך שלכל מנגון יש כלי אבחון ייחודיים המותאמים לשפת הגמרא. ע"י אבחון מקיף נצליח לזהות במדויק את הקשיים הנסתרים אצל הלומד ולהציע פתרונות מעשיים שיהפכו אותו - ללומד עצמאי בסייעתא דשמיא. האבחון הייחודי כבר סייע למאות תלמידים להיות מסוגלים ללמוד גמרא לבד. מעוניינים להצטרף להצלחה: חייגו כעת למרכז ותחילו ליהנות מהגמרא.

מסוגלים ללמוד

מדריך אישי לחיבור והעצמה ללימוד

מעשה בשני שכנים חשובים...

מספרים שהגאון רבי שמעון שקאפ היה אומר, שיש לו חובת הכרת הטוב לשני שכנים חשובים ששינו לו את חייו.

ואם ישאל השואל, מי הם אותם השכנים הגאונים להם רבי שמעון חייב הכרת הטוב? אז התשובה עשויה להפתיע: הלא הם הנפח והשען.

ומה להם ולרבי שמעון הגדול?

את התשובה לכך, אמר הוא לתלמידיו: משני השכנים הללו, למדתי שתי יסודות חשובים, שבזכותם נהייתי מה שאני היום.

ובכן, מהנפח למדתי לא לפחד מעבודה קשה! בכל יום הוא מתעורר מוקדם, עובד עבודה פיזית בכל חלקי גופו, אינו מתייאש, ותמיד, תמיד שמח. כי עבודה קשה ככל שתהיה - מפיחה היא שמחה באדם אשר למרות העבודה הקשה הצליח להפיק את מבוקשו.

והשכן השני, למדתי ממנו לא פחות. אולי יותר. השען הישיש. בכל פעם שהיו באים אליו לקוחות על מנת שיתקן להם את שעונם, תחילה היה מפרק את כולו לגורמים, מנקה כל חלק בפני עצמו ומרכיב אותו מחדש. ברוב המקרים התברר שהתקלה נעלמה כלא היתה.

כך גם בבניית סוגיא. כשנתקלים בתקלה, משהו במבנה לא מסתדר לנו עם ההיגיון או עם הרעיון, נעצור, נפרק את הסוגיא לגורמים, נקה כל חלק בפני עצמו ואז נרכיב - לרוב הבעיות יפתרו מזליהן.

ואם רבי שמעון התחזק משכנים אלו, הרי שגם לנו ישנה הזדמנות כזו.

יש לי מושג

היכרות עם מושגי וחכמי התלמוד בבלי

רב

מגדולי תלמידיו של רבי יהודה הנשיא היה אבא בן אייבו שהיה מגדולי האמוראים בדור הראשון ומכונה בפי דורו בתואר "רב" כפי שמכונה רבו בשם "רבינו הקדוש" (פסחים קיט, ב רשב"ם ד"ה אבא).

קרבתו לדור התנאים בכלל ולרבי בפרט העניקה לו סמכות עילאית בקרב דורו, ונמנה על שבעת האמוראים שיכולים לחלוק אפילו על תנאים (עירובין נ, ב). וכדברי רש"י (ב"ק לג, ב ד"ה ה"ג): "ומאדם חשוב כגון רב... פרכינן כאילו כתיב במשנה או בברייתא".

נולד בבבל ועלה לא"י ללמוד תורה אצל דודו רבי חייא (סנהדרין ה, א). אך לאחר מכן ירד שוב לבבל. דמותו העניקת של רב היתה הן במישור הרוחני, כמתואר שהצליח להעלות את בבל לרמת ארץ ישראל (גיטין ו, א), והן במראהו הגבוה המתנוסס על שמונה אמות! (נידה כד, ב וסדר הדורות).

כשירד לבבל, היה עני גדול (מו"ק יב, ב), ואיש לא היכרו כלל (שבת קח, א; יומא כ, ב). אך עד מהרה התפרסם שמו ונתבקש לעמוד בראשות ישיבת נהדרעא, אך מחמת כבודו של שמואל, שהפך ברבות הימים להיות חברו, החליט לעזוב לסורא ולהקים שם ישיבה (גיטין ו, א רש"י). לבסוף גם נתעשר (ברכות נו, ב). ישיבה זו מנתה אלפי תלמידים (כתובות קו, א) והחזיקה כ-800 שנה (אגרת ר"ש גאון).

שמואל היה ה'בר-פלוגתא' של רב, ולא נמנע מלחלוק עליו, עד שהוכרע שהלכה כרב באיסורים וכשמואל בדיני ממונות (בכורות מט, ב). עם זאת, כשרב נפטר מהעולם, קרע עליו שמואל 12 בגדים מרוב צער, וכונן עליו ואמר: "הלך הגבר שפחדתי ממנו".

משולחנו של מאבחן

סודות ויסודות משולחנו של המאבחן הרב אביאל אברהם טוויל

דיברנו במאמר השבוע על השימוש בשתי ערוצי הקלט שחנן אותנו הקב"ה. אני רוצה להרחיב את הנקודה הזו במסגרת פינה זו ולחדד, שהדברים שנאמרו אינם בגדר "המלצה" או "עצה טובה", אלא ממש בגדר חובה!

אני נפגש מדי יום עם בחורים ותלמידים רבים מכל הארץ, אני מסתובב הרבה בתתי"ם ובישיבות מכל גוויי הקשת, ושמתי לב לתופעה רחבה לצערי שאמנם לאט לאט נעלמת מהעולם, אבל עדיין קיימת. הרבה מחנכים משתמשים רק בערוץ השמיעה כערוץ ראשי להקניית ידע.

ערוץ השמיעה, רהוט ואיכותי ככל שיהיה, עדיין מצריך ריכוז מצד התלמידים. למה? כי המילים שאמרת לפני שנייה נעלמו... אי אפשר לתפוס אותן, אי אפשר לשחזר אותן, כשביל זה חייבים אותך שוב.

לעומת זאת מילים שכתובות - נשארות לנצח, גם הרבה אחרי שסיימת לדבר. הם גורמות לתלמיד להצליח להתחבר לשיעור אפילו מנקודות זמן רחוקות שבו. הם נותנות משמעות, ובעיקר יוצרות ידע אצל התלמיד. לא לוותר על שניהם, כי אלו ואלו דברי אלוקים חיים.

מילים שפורחות כאויר

מה חדש?

לקוראינו הנכבדים!

ידידי הרב מנחם ריביץ עתיד לפרסם בקרוב בעז"ה סדרת מאמרים מיוחדת על מהות עבודת הקורבנות. הסדרה תכלול חמישה מאמרים:

- 1) עולה תמימה - הקדמה לסדרת הקרבנות ומה עומד מאחורי קרבן העולה, ואיך הבינה זאת אישה על מיטת חוליה?
- 2) כמה זה יעלה לי? - ראש הישיבה מלמד אותנו מהי הזהירות הנדרשת, ולמה בקורבן חטאת חל שינוי על פי המקריב?
- 3) בזכות קופסת גפרורים - יהודי עומד למשפט בפולין ומראה לנו את עומק הרעיון שבהבאת קורבן אשם.
- 4) בתפילה והודאה - על הקבר של הרב יוסף קארו וצוק"ל נחשף המתכון שהיה מוסתר מלאה אמנו.
- 5) מה לעשות שהם אינם? - איך חיים ללא קורבנות? ההבנה המשותפת לחפץ חיים ולספורטאי המצטיין.

המעוניינים לקבלם חיים יכולים לשלוח בקשה למייל: MR@GMAIL.COM4663

לקבלת הגיליון ועוד חומרים נוספים ישירות למייל לחץ כאן

גיליון זה מודפס בכמות מצומצמת באפשרותך ליכות את חבריך ומכריך... הדפס את הגיליון ותעזור גם להם

הילד מתקשה בלימוד הגמרא?

יש פתרון. יעיל מדוייק ומהיר.

הצטרפו למאות התלמידים
שכבר מסוגלים ללמוד גמרא לבד!
על ידי שלושת הצעדים להצלחה:

- אבחון מקיף ומקצועי בגמרא
- תוכנית למידה מותאמת
- ליווי מקצועי לביצוע

רוצים לדעת עוד על התהליך?
האזינו לפירוט המלא במערכת הטלפונית

שלוחה 71 **0733-478-474**

